

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Marcelou Rouskovou ve věci

žalobce: **JUDr. V. H.**
bytem P.

proti
žalovanému: **Ministerstvo práce a sociálních věcí**
sídlem Na Poříčním právu 1, 128 01 Praha 2

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2015 č.j. MPSV-UM/8683/15/4S-HMP
takto:

I. Žaloba se zamítá.

II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo dle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále též „s.ř.“), zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hl. m. Prahu (dále též „správní orgán prvního stupně“), kontaktního pracoviště Praha 2 ze dne 4. 3. 2015 č.j. 435204/15/AB, jímž byla podle ust. § 24, § 25, § 26, § 27, § 52 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů, a § 3 zákona č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, zvýšena dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení z 3.338 Kč na výši 3.424 Kč měsíčně, ode dne 1. 10. 2014 do 30. 6. 2015, přičemž pro každé kalendářní čtvrtletí je nutno doložit příjmy společně posuzovaných osob a náklady na bydlení.
2. Žalobce v žalobě uvedl, že posledním napadeným rozhodnutím bylo zamítnuto jeho odvolání a potvrzeno rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, jímž mu byla zvýšena dávka státní sociální podpory – příspěvku na bydlení od 1. 10. 2014 na 3.424 Kč, což představuje pouze cca polovinu částky, na kterou by měl mít podle jeho názoru správně nárok. V první řadě nerozumí tomu, proč je na základě údajného sdělení

finančního úřadu o synově příjmu za rok 2013 počítán jeho příjem v prvním čtvrtletí 2014 kromě přídavku na dítě 0 Kč měsíčně, zatímco ve 3. čtvrtletí 2014 příjem kromě přídavků na děti ve výši 7.669,25 Kč minus 3.500 Kč celé děleno třemi, tj. 1.389,75 Kč. Domnívá se, že tyto částky by měly být stejné. Správní orgány podle žalobce nepostupují správně, když snižují započitatelný úhrn vynaložených nákladů na bydlení o plnou výši žalobci vráceného přeplatku nájemného, aniž by přihlížely k nákladům, které si vymáhání komplexu přeplatků vyžádalo a které mu byly nahrazeny jen zčásti. Podle žalobce lze při posouzení nároku na dávku zohlednit jen čistý výnos vymáhání přeplatků nájemného. Tuto otázku sice žádné právní ustanovení neřeší, ale odpověď dává zdravý rozum. Není podle žalobce přijatelné krátit či odnímat dávku kvůli vrácení přeplatků nájemného v extrémním případě, kdy náklady vymáhání dosáhnou výše vymožené jistiny, takže reálně nebylo vymoženo nic. Podle žalobce vrácené přeplatky nájemného nefungují při posuzování nároku na příspěvek na bydlení jako příjem ve smyslu § 5 zákona č. 117/1995 Sb. Tyto přeplatky fungují jako položka snižující vynaložené náklady na bydlení podle § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb. K výpočtu nákladů na bydlení se § 5 dle názoru žalobce nijak nevztahuje. Správní orgány podle žalobce argumentují nesystémově i jen v tom, že na jedné straně zdůrazňují taxativní charakter výčtu položek odčitatelných od příjmu v § 5, na druhé straně však přehlížíjí v tomtéž ustanovení taxativní charakter výčtů příjmů, mezi něž vrácení přeplatků nájemného nepatří.

3. Ve 3. čtvrtletí byl sice žalobci vrácen jen jediný přeplatek nájemného, a to včetně plné náhrady nákladů vymáhání, ten však je součástí komplexu dalších přeplatků vzniklých v letech 2008 až 2012 nesprávným zvyšováním podle zákona č. 107/2006 Sb., o jednostranném zvyšování nájemného. Tyto přeplatky podle žalobce tvoří jeden ekonomický celek a stejně tak i náklady na jejich vymožení. K tomu bylo podáno větší množství žalob, jednotlivá řízení jsou ukončována v různé době a v různé době dochází k plnění pronajímatele. Občanskoprávní soudy pak rozhodují o nákladech řízení nekonzistentně, nahodile a nepředvídatelně. V důsledku toho jsou nenahrazené náklady vymáhání vůči vráceným přeplatkům v rámci jednotlivých čtvrtletí různě vysoké. Někdy jsou i vyšší než vlastní vrácené přeplatky v tom kterém čtvrtletí jako např. ve 2. čtvrtletí 2014. Část nenahrazených nákladů vymáhání, která převyšuje v rámci jednoho čtvrtletí úhrn vlastních vymožených přeplatků přirozeně nijak matematicky zohlednit nelze. V následujícím čtvrtletí pak např. podle žalobce dojde k vrácení přeplatků nájemného jen z těch řízení, kdy byl přiznán nárok na plnou náhradu nákladů vymáhání. Tak se stalo právě ve 3. čtvrtletí 2014, z něhož byla vypočtena výše dávek pro předmětné 4. čtvrtletí 2014. Žalobce by tedy považoval za spravedlivé je snížit s využitím těch částí extrémně vysokých nákladů vymáhání z jiných čtvrtletí, které tam zůstaly bez efektu. Kromě toho se podle žalobce míra promítnutí stejné částky nenahrazených nákladů vymáhání do konkrétní výsledné výše dávky v uzákoněném matematickém modelu při různých kombinacích proměnných liší i v rámci základního intervalu podmiňujícího nárok na dávku. Žalobce rovněž uvedl, že narovnání může přinést jediné komplexní poměrné rozložení všech nenahrazených nákladů vymáhání na jednotlivé vrácené přeplatky. Podle žalobce komplexní propočet lze provést až po úplném vyřízení všech podaných žalob. To tedy znamená, že do té doby by dávky měly být vypláceny a vypočítávány bez přihlížení k vráceným přeplatkům nájemného, protože jejich započitatelnou výši nelze aktuálně zjistit. V závěru by pak podle žalobce bylo provedeno jediné společné řízení o vrácení přeplatků na dávce.

4. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě mimo jiné uvedl, že ke stanovení výše příspěvku na bydlení na 4. čtvrtletí 2014 byl zjištěn příjem žalobce za 3. čtvrtletí 2014 (rozhodné období), a to invalidní důchod ve výši 9.663 Kč měsíčně. Společně posuzovaná osoba vykonávala vedlejší samostatnou výdělečnou činnost, za rozhodné období (předchozí kalendářní rok) byl zjištěn příjem 16.674 Kč, což za kalendářní čtvrtletí činí částku 4.169,25 Kč. Dále byla započtena částka přídatku na dítě ve výši 3.500 Kč. Průměrný měsíční příjem rodiny činil 12.219,42 Kč, součin zákonného koeficientu a rozhodného příjmu rodiny činil 4.276,80 Kč. Vzhledem k tomu, že náklady na bydlení přesahovaly tuto částku a současně tato částka není vyšší než částka normativních nákladů na bydlení (11.081 Kč), vznikl žalobci nárok na dávku ve výši 7.700,67 - $(12.219,42 \times 0,35) = 3424$ Kč. Žalovaný dále uvedl, že v případě 1. čtvrtletí 2014 je počátek období 1. 7. 2013, předcházejícím kalendářním rokem je rok 2012. Za tento kalendářní rok daňové priznání nebylo nalezeno, proto se do příjmů příjem společně posuzované osoby z vedlejší samostatné výdělečné činnosti nezapočítal, výše příjmů ze samotné výdělečné činnosti potvrzuje finanční úřad. Žalovaný měl za to, že o výši příspěvku na bydlení bylo úřadem práce rozhodnuto věcně správně. Přeplatek na nájemném zaplacený pronajímatelem na základě rozsudku soudu je přeplatkem na nákladech na bydlení ve smyslu § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb., nikoli příjmem. Podle žalovaného správní orgán postupoval správně, pokud tuto částku v nákladech na bydlení zohlednil. Žalovaný měl rovněž za to, že ust. § 5 odst. 1 zákona č. 117/1995 Sb. výslovně uvádí, co lze do nákladů zahrnout, soudní výlohy to však nejsou. Příjmem žalobce je invalidní důchod, nikoli přeplatky na nájemném, proto uvedené soudní výlohy žádným způsobem příjem žalobce nezvyšují ani nepřispívají k jeho udržení či zajištění. Závěrem žalovaný navrhl zamítnutí žaloby.
5. Na jednání konaném před zdejším soudem dne 12. 2. 2018 účastníci řízení setrvali na svých právních názorech a procesních stanoviscích.
6. Městský soud v Praze na základě podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního /dále též „s.ř.s.“/), při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (§ 75 odst. 1 s.ř.s.), a po provedeném řízení dospěl k závěru, že žaloba nebyla podána důvodně.
7. Ve správním spise se pro danou věc nacházejí tyto dokumenty: žádost o příspěvek na bydlení doručená správnímu orgánu prvního stupně dne 27. 8. 2014, doklady o výši čtvrtletního příjmu doručené správnímu orgánu prvního stupně dne 8. 12. 2014, doklad o výši nákladů na bydlení doručený správnímu orgánu prvního stupně dne 22. 12. 2014, oznámení Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu o změně výše dávky ze dne 16. 1. 2015 č.j. 122403/15/Ab, námitky žalobce ze dne 20. 2. 2015, rozhodnutí Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu o zvýšení příspěvku na bydlení ze dne 4. 3. 2015 č.j. 435204/15/Ab, odvolání žalobce (označené jako námitky) ze dne 21. 3. 2015 a v neposlední řadě žalobou napadené rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 4. 2015 č.j. MPSV-UM/8683/15/4S-HMP.
8. Soud ze správního spisu zjistil, že žalobci byla rozhodnutím správního orgánu prvního stupně ze dne 4. 3. 2015 č.j. 435204/15/AB zvýšena dávka státní sociální podpory příspěvek na bydlení z 3.338 Kč na výši 3.424 Kč měsíčně ode dne 1. 10. 2014 do 30. 6. 2015, přičemž pro každé kalendářní čtvrtletí je nutno doložit příjmy společně

posuzovaných osob a náklady na bydlení. Proti tomuto rozhodnutí podal žalobce odvolání (námitky) ze dne 21. 3. 2015. Žalovaný žalobou napadeným rozhodnutím ze dne 24. 4. 2015 č.j. MPSV-UM/8683/15/4S-HMP odvolání žalobce zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. V odůvodnění žalovaný zrekapituloval stav řízení a skutková zjištění a uvedl, co všechno zjistil z přiloženého spisu úřadu práce. Dále pak se vypořádal s námitkami žalobce uvedenými v jeho odvolání a mimo jiné konstatoval, že nelze vyhovět žalobci a soudní náklady zohlednit. Zabýval se rovněž úpravou prekluzivní lhůty pro zánik nároku na dávky státní sociální podpory. Konstatoval, že příspěvek na bydlení se přiznává na období jednoho roku, a to vždy od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku. Pro trvání nároku na výplatu příspěvku na bydlení je však podle žalovaného nutno vždy do konce října, ledna a dubna prokázat rozhodný příjem a náklady na bydlení. Žalovaný učinil závěr, že v předmětném řízení byl v souladu s ust. § 3 zákona č. 500/2004 Sb. zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. K námitkám žalobce podle žalovaného pak nelze přihlídnout, neboť nárok na dávku příspěvek na bydlení ve výši 3.424 Kč od 1. 10. 2014 do 30. 6. 2015 byl stanoven zcela v souladu se zákonem o státní sociální podpoře.

9. Soud posoudil předmětnou věc následovně.
10. V ust. § 25 odst. 3 větě druhé zákona č. 117/1995 Sb. ve znění účinném v rozhodném období bylo stanoveno: *„Byla-li v období kalendářního čtvrtletí, za které se náklady na bydlení zjišťují, vrácena částka jako přeplatek na nákladech na bydlení, snižuje se částka nákladů na bydlení v tom kalendářním čtvrtletí, kdy k vrácení částky došlo, a to i v případě, že vrácená částka byla za dobu delší než toto kalendářní čtvrtletí.“*
11. Co se týče žalobci vráceného přeplatku na nájemném, žalobce sám v žalobě připustil, že ve 3. čtvrtletí roku 2014 mu byl vrácen přeplatek nájemného. Zákon nepočítá s náklady, které žalobci vznikly v souvislosti s vymáháním přeplatku na nájemném. Přestože lze připustit jistou tvrdost zákona, soud upozorňuje, že je tímto zákonem, který hovoří jednoznačně, vázán a nemůže se od něj odchýlit. Soud na okraj podotýká, že pokud jde o náklady spojené s vymáháním pohledávky (zde přeplatků na nájemném), k tomu slouží institut náhrady nákladů soudního řízení (příp. náhrady nákladů oprávněného v rámci exekučního řízení) užívaný v soukromém právu. Nakolik se tyto náklady podaří vymoci, je otázka jiná, avšak zákonodárce pro účely posuzování nároku na příspěvek na bydlení s těmito náklady nepočítá; žalovaný tudíž nepochybil, jestliže tyto žalobcem tvrzené náklady vymáhání přeplatku na nájemném pro účely výpočtu výše příspěvku na bydlení nezohlednil. Pro danou věc jsou pak bez významu námitky žalobce ohledně toho, že občanskoprávní soudy při rozhodování o jednotlivých žalobách (o zaplacení přeplatků na nájemném) mají rozhodovat nekonzistentně, nahodile a nepředvídatelně, jakož i námitky proti údajnému nadužívání institutu nepřiznání náhrady nákladů řízení z důvodů hodných zvláštního zřetele ve smyslu § 150 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu. Z výše uvedených důvodů soud uzavřel, že žalovaný ani správní orgán prvního stupně nepochybil, jestliže při posuzování nároku žalobce na příspěvek na bydlení (zcela v souladu s § 25 odst. 3 zákona č. 117/1995 Sb.) snížil částku nákladů na bydlení za 3. čtvrtletí roku 2014 o částky přeplatků na nákladech na bydlení, které žalobci v tomto čtvrtletí byly vráceny. Soud podotýká, že je nerozhodné, kdy žalobci tyto částky (přeplatky) správně měly být vráceny, ale pouze to, kdy k jejich vrácení došlo reálně.

12. Podle ust. § 5 odst. 5 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb. ve znění účinném v rozhodném období je-li rozhodným obdobím, za které se zjišťuje rozhodný příjem, kalendářní čtvrtletí [§ 6 písm. b)] a v tomto rozhodném období osoba podle svého prohlášení vykonávala činnost, z níž má příjmy uvedené v odstavci 1 písm. a) bodu 2, započítává se jako příjem z této činnosti do rozhodného příjmu částka odpovídající měsíčnímu průměru stanovenému z příjmů z uvedené činnosti za kalendářní rok, který bezprostředně předchází kalendářnímu roku, do něhož spadá počátek období od 1. července do 30. června následujícího kalendářního roku, na které se dávka přiznává (§ 51).
13. Pokud jde o námitku žalobce o tom, že ve 3. čtvrtletí 2014 se kromě přídavků na děti počítala do příjmů jeho syna i další částka (příjmy z podnikání), soud odkazuje na § 5 odst. 5 písm. a) zákona č. 117/1995 Sb. Pro třetí čtvrtletí roku 2014 je počátek období 1. 7. 2014, předchozím kalendářním rokem je rok 2013. V případě prvního čtvrtletí 2014 je počátek období 1. 7. 2013, předcházejícím kalendářním rokem je rok 2012. Za tento kalendářní rok (2012) pak, na rozdíl od kalendářního roku 2013, nebyly dohledány příjmy žalobcova syna z podnikání. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, finanční úřad potvrdil příjem V. H. (žalobcova syna) za rok 2013 ve výši 16.674 Kč. Tato částka se vydělila 12 a vynásobila třemi, čímž se získal jeho příjem z podnikání za kalendářní čtvrtletí ($16.674 \text{ Kč} : 12 = 1.389,5 \text{ Kč}$; $1.389,5 \text{ Kč} \times 3 = 4.168,5 \text{ Kč}$). Proto se posuzovaná částka příjmů žalobcova syna pro období 3. čtvrtletí roku 2014 liší od částek z období předcházejících. Tato námitka tudíž není důvodná.
14. Ze shora uvedených důvodů neshledal soud žalobu důvodnou, a proto ji dle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.
15. O náhradě nákladů řízení jeho účastníků soud rozhodl podle ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Žalobce ve věci úspěch neměl a žalovanému žádné náklady nad rámec úřední činnosti nevznikly.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Praha 12. února 2018

JUDr. Marcela Rousková v. r.
samosoudkyně